

Vergaderjaar 2014–2015

33 863

Wijziging van de Pensioenwet, de Wet verplichte beroepspensioenregeling en enkele andere wetten in verband met het van toepassing worden van de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen op De Nederlandsche Bank en de Autoriteit Financiële Markten en in verband met enkele andere wijzigingen (Verzamelwet pensioenen 2014)

B

VOORLOPIG VERSLAG VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID¹

Vastgesteld 10 oktober 2014

Het voorbereidend onderzoek van dit wetsvoorstel geeft de commissie aanleiding tot het maken van de volgende opmerkingen en het stellen van de volgende vragen. Bij de behandeling van het wetsvoorstel wordt tevens het Ontwerpbesluit tot wijziging van het Besluit uitvoering Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling in verband met uitvoering van het nettopensioen en de waarborg voor fiscale hygiëne van het nettopensioen² betrokken.

Inleiding

De leden van de **VVD**-fractie hebben kennisgenomen van het wetsvoorstel en zijn geïnteresseerd in de reactie van de regering op een artikel uit het Weekblad voor Privaatrecht, Notariaat en Registratie (WPNR).

De leden van de **CDA**-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het voorliggende voorstel. Zij hebben naar aanleiding van het voorstel nog enige vragen.

De leden van de fractie van de **ChristenUnie** hebben kennisgenomen van de Verzamelwet Pensioenen 2014. Zij hebben een vraag over het aangenomen amendement-Lodders.³

¹ Samenstelling:

Holdijk (SGP), Kneppers-Heijner (VVD), Terpstra (CDA), Sylvester (PvdA) (*voorzitter*), Thissen (GL), Nagel (50PLUS), Ruers (SP), Elzinga (SP), Koffeman (PvdD), Strik (GL), Flierman (CDA), Hoekstra (CDA), Scholten (D66), Backer (D66), De Lange (OSF), Sent (PvdA), Postema (PvdA), Van Dijk (PVV) (*vicevoorzitter*), Sørensen (PVV), Ester (CU), De Grave (VVD), Beckers (VVD), Swagerman (VVD), Kok (PVV), Koning (PvdA), Van Zandbrink (PvdA)

² Kamerstukken II 2013/14, 33 863, nr. 30 en bijlagen

³ Kamerstukken II 2013/14, 33 863, nr. 21

Het lid van de **OSF**-fractie heeft kennisgenomen van het wetsvoorstel en heeft met name vragen over het daarmee samenhangende Ontwerpbesluit tot wijziging van het Besluit uitvoering Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling.

VVD-fractie

De leden van de VVD-fractie vragen de regering te reageren op het artikel «Nettolijfrente, nettopensioen en pensioenverevening» van 20 september 2014.⁴ Zij verzoeken de regering daarbij in het bijzonder in te gaan op de eventuele willekeur bij verevening van het ouderdomspensioen in geval van echtscheiding, afhankelijk van de keuze voor de tweede of de derde pijler.

CDA-fractie

Zien de leden van de CDA-fractie het goed dat het advies van de Raad van State niet ziet op beide nota's van wijziging? Zo ja, waarom heeft de regering er niet voor gekozen twee aparte wetsvoorstellen in te dienen – de oorspronkelijke verzamelwet, en de materie uit beide nota's van wijziging?

Aanvankelijk, dat wil zeggen voor het aannemen van het amendement-Lodders, was de regering van zins artikel 135, lid 4 van de Pensioenwet en artikel 130, lid 4 van de Wet verplichte beroepspensioenregeling uit te breiden met «(...) en de mate waarin het investeert in Nederland.» Hoewel de leden van de CDA-fractie op zichzelf de wenselijkheid van communicatie over investeringen in Nederland door pensioenfondsen onderschrijven, zijn zij van mening dat pensioenfondsen primair gehouden zijn om een zo goed mogelijk rendement voor de deelnemers te realiseren. Als dat rendement beter is buiten Nederland, zou het in de ogen van de leden van de CDA-fractie merkwaardig zijn als fondsen, daar al dan niet door de overheid toe aangemoedigd, in Nederland zouden beleggen. Deelt de regering deze opvatting?

Klopt het dat de gewijzigde bepaling in artikel 74, lid 1, onderdeel b van de Pensioenwet, over de verlenging met zes maanden van de termijn waarbinnen de deelnemer het verzoek tot waardeoverdracht moet doen, alleen geldt voor – gewezen – deelnemers die binnenkwamen toen het overdragende of ontvangende pensioenfonds in onderdekking was en dat het alleen geldt voor die periode van onderdekking?

In de Tweede Kamer is uitvoerig stilgestaan bij de wenselijkheid om de ingangsdatum van de AOW, de pensioendatum en de ontslagdatum te laten samenvallen. De Tweede Kamer heeft bovendien een motie⁵ aangenomen om dit te onderstrepen. Kan de regering aangeven hoe en per wanneer dit samenvallen zal worden gerealiseerd?

ChristenUnie-fractie

De leden van de fractie van de ChristenUnie constateren dat op basis van het aangenomen amendement-Lodders de toezegging⁶ die de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft gedaan tijdens het debat op 9 juli 2013 over de Wet Versterking Pensioenfondsen in een

⁴ Nettolijfrente, nettopensioen en pensioenverevening: een pleidooi voor evenwicht en tegen willekeur bij verevening van ouderdomspensioenen, Mr. F.M.H. Hoens (WPNR, 20 september 2014/7031, p. 819–821).

⁵ Motie van de leden Omtzigt en Vermeij (Kamerstukken II 2013/14, 33 863, nr. 28)

⁶ T01779

ander daglicht komt te staan. De Staatssecretaris zegde de ChristenUnie-fractie toe dat pensioenfondsen zullen worden verzocht om in hun jaarverslag op te nemen welk deel van het vermogen in Nederland belegd is en welke trends daarbij te onderkennen zijn. Deze toezegging krijgt een diffuse status nu het onderliggende onderdeel uit de Verzamelwet Pensioenen 2014 dat deze toezegging uitvoerde, door het amendement-Lodders is komen te vervallen.

Naar de mening van de leden van deze fractie betekent dit evenwel niet dat uitvoering van de toezegging moet worden geblokkeerd. Andere routes om transparantie te bieden blijven open staan. Te denken valt aan het opnemen van een ratio geïnvesteerd vermogen in Nederland ten opzichte van het totale geïnvesteerde vermogen. De administratieve lasten hiervan zijn beperkter dan bij een bredere verantwoording in jaarverslagen. De leden van de ChristenUnie-fractie beschouwen de toezegging dan ook niet als voldaan. Kan de regering aangeven hoe zij denkt te bewerkstelligen dat pensioenfondsen alsnog verduidelijken welk deel van hun vermogen in Nederland belegd is?

OSF-fractie

Het lid van de OSF-fractie legt de regering graag bijgaande notitie⁷ met opmerkingen en kanttekeningen bij het Ontwerpbesluit tot wijziging van het Besluit uitvoering Pensioenwet voor en krijgt graag een reactie op de genoemde punten: fiscale hygiëne en taakafbakening, verplicht/vrijwillig, definitie netto pensioen, verschillende franchises voor eindloon en middelloon, verlies partnerpensioen voor arbeidsongeschikte deelnemers bij pensioenfonds, verschil in op te bouwen aanspraken voor arbeidsongeschikte deelnemers met en zonder arbeidsongeschiktheidspensioen, en de pensioeningangsdatum.

In het bijzonder verzoekt deze fractie om een uitgebreide reactie op onderstaande passage op p. 8 en 9 van de notitie: *«Deze situatie is in de parlementaire behandeling aan de orde gesteld. De Staatssecretaris van Financiën gaf in de Eerste Kamer naar aanleiding van een vraag van de heer De Lange (OSF) aan dat deelnemers die premievrijstelling wegens arbeidsongeschiktheid hebben zich in de tweede pijler kunnen bijverzekeren zonder dat hiervoor medische waarborgen gevraagd mogen worden. Op zich is het juist dat pensioenuitvoerders in de tweede pijler geen gezondheidswaarborgen mogen vragen. Maar, dat wil niet zeggen dat er altijd dekking is voor het overlijdensrisico. Op grond van paragraaf 3.4 van het Convenant toegang tot aan arbeid gerelateerde verzekeringen mogen verzekeraars bij verzekeringen die dekking bieden tegen het risico van overlijden een uitsluitingsclausule hanteren. Deze clausule houdt in dat – als de gezondheidstoestand van de werknemer bij aanvang van de verzekering of het huwelijk, geregistreerd partnerschap of gezamenlijke huishouding, het overlijden redelijkerwijs moest doen verwachten – de verzekeraar geen dekking biedt als de werknemer overlijdt binnen een jaar na aanvang van de verzekering of binnen een jaar na aanvang van het huwelijk, geregistreerd partnerschap of gezamenlijke huishouding. Om te toetsen of er bij overlijden van de verzekerde sprake is van antiselectie of misbruik, schakelt de verzekeraar de Toetsingscommissie Gezondheidsgegevens in. De uitspraak van de Toetsingscommissie is bindend voor de verzekeraar. De kans dat een arbeidsongeschikte deelnemer binnen een jaar na aanvang van de verzekering overlijdt, is aanzienlijk groter dan bij een gezonde werknemer. En de kans dat de oorzaak van het overlijden (mede) is gelegen in zijn gezondheidstoestand bij aanvang van de verzekering is ook reëel. Hij was immer op dat moment al arbeidsonge-*

⁷ Ter inzage gelegd onder griffienummer 155952.

*schikt. Het antwoord van de Staatssecretaris aan de heer De Lange
behoeft op dit punt op zijn zachts gezegd enige nuancering! De meest
zuivere en eerlijkste oplossing is in onze ogen om ook voor deelnemers
die premievrijstelling wegens arbeidsongeschiktheid hebben gekregen
van het pensioenfonds, de pensioenopbouw voort te laten zetten op basis
van de fiscale kaders zoals die luiden ten tijde van het verlenen van de
arbeidsongeschiktheid. Deelnemers kiezen er tenslotte niet voor om
arbeidsongeschikt te worden, dat overkomt ze!»*

De leden van de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid zien de beantwoording met belangstelling tegemoet; zij ontvangen de reactie bij voorkeur binnen vier weken.

De voorzitter van de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
Sylvester

De griffier van de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
Van Dooren